

XIII.

Ulusal Çocuk Cerrahisi

Hemşireliği Kongresi

**30 Eylül - 03 Ekim 2009,
İnönü Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi,
Malatya**

Kongre Programı ve Bildiri Özетleri

XIII. Ulusal Çocuk Cerrahisi Hemşireliği Kongresi
30 Eylül - 03 Ekim 2009, İnönü Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi, Malatya

KONGRE ONURSAL KURULU
Zümrüt Başbakkal, Firdevs Erdemir

ÇOCUK CERRAHİSİ HEMŞİRELİĞİ DERNEĞİ YÖNETİM KURULU

Ayşe İslamoğlu (Başkan)
Pınar Bozkurt Ede (Başkan Yardımcısı)
Meltem Erdoğu Polat (Sayman)
Ümit Arslan (Sekreter)
Birgül Şahiner (Üye)
Eda Dolgun (Üye)
Şevkiye Dikmen (Üye)

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Özge Uzun
Aytül Çakar
Saniye Koçer
Ayşe İslamoğlu
Pınar Bozkurt Ede
Meltem Erdoğu Polat
Ümit Arslan
Eda Dolgun

BİLİMSEL KURUL

Zümrüt Başbakkal
Fatma Eti Arslan
Meryem Yavuz
Özge Uzun
Firdevs Erdemir

XIII. ULUSAL ÇOCUK CERRAHİSİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ BİLİMSEL PROGRAM

01.10.2009 PERŞEMBE

08.30-10.00	Panel-1 Güntübirlik Cerrahi Hemşireliğinde Kalite Yönetici: Doç. Dr. Meryem Yavuz Hasta Bakımında Kalite Doç. Dr. Meryem Yavuz Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Çocuk Cerrahisinde Güntübirlik Hastada Hemşirelik Uygulamaları Hemş. Birsen Eroğlu Ege Üniversitesi Hastanesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı Güntübirlik Cerrahide Kullanılan Formlar Öğr. Gör. Eda Dolgun Ege Üniversitesi Ödemiş Sağlık Yüksekokulu
10.00-10.30	Kahve Molası
10.30-12.00	Panel-2 Megakolon Tedavisi ve Hemşirelik Bakımı Yönetici: Doç.Dr. Saniye Ekinci Tedavi ve ameliyatı Yrd. Doç.Dr. Şule Yalçın Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi AD Hemşirelik Bakımı Hemş. Çiğdem Toprak Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hemşirelik Hizmetleri Müdürlüğü
12.00-13.30	Öğle Yemeği
13.30-15.00	Panel-3 Çocuk Yanıklarının Tedavisi ve Hemşirelik Bakımı Yönetici: Prof. Dr. Geylani Özok Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı Çocuk Yanıklarının Tedavisi Prof. Dr. Geylani Özok Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı Hemşirelik Bakımı Hemş. Ümit Arslan Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı
15.00-15.30	Kahve Molası
15.30-17.00	Serbest Bildiriler-1 Oturum Başkanları: Hemş. Zaide Doğan, Hemş. Birgül Şahiner
HSB 1	ÇOCUK CERRAHİSİ HEMŞİRELİĞİ KONGRELERİNDEN SUNULAN BİLDİRİ ÖZETLERİNİN İRDELENMESİ
HSB 2	HEMŞİRELERİN ARAŞTIRMA SONUÇLARINI BAKIMA YANSITMADA KARŞILAŞTIKLARI ENGELLER VE KOLAYLAŞTIRICILAR

- HSB 3 ÇOCUKLARIN AMELİYAT ÖNCESİ BİLGİLER HAKKINDAKI DÜŞÜNCELERİ
- HSB 4 TEKRARLAYAN İDRAR YOLU İNFEKSİYONU NEDENİ İLE ARAŞTIRILAN ÇOCUKLARDAKİ "VİDEOÜRODİNAMİ" BULGULARIMIZ
- HSB 5 ÇOCUKLarda ÜRODİNAMİ SONUÇLARI: 194 OLGUNUN ANALİZİ
- HSB 6 ÜROFLOWMETRİ SONUÇLARIMIZ: 215 OLGUNUN ANALİZİ
- HSB 7 KAZA SONUCU KOSTİK MADDE ALIMINDA AİLELERİN SOSYOKÜLTÜREL YAPISI ETKİLİ MİDİR?

02.10.2009 CUMA

- 08.30-10.00 **Serbest Bildiriler-2**
Oturum Başkanları: Hemş. Birsen Eroğlu, Hemş. Çiğdem Toprak
- HSB 8 XYPHOOMPHALOISCHIOPAGUS TRIPUS: ENDER BİR YAPISIK İKİZDE HEMŞİRELİK BAKIMI
- HSB 9 OLGU SUNUMU: MENTAL RETARDASYONLU CERRAHİ HASTADA HEMŞİRELİK BAKIMI
- HSB 10 İKİ OLGU ÜZERİNDEN ÇOCUK İSTİSMARI VE İHMALİ
- HSB 11 YANIK OLGUDA HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI
- HSB 12 PREMATÜRİTE, MİDGUT VOLVULUS VE KOMPLİKASYONLARINDA HEMŞİRELİK BAKIMI
- HSB 13 BAŞLANGIÇ VE GELİŞİM SÜRECİNDE LAPAROSkopİ DENEYİMLERİMİZ
- HSB 14 MİNİMAL İNVAZİV PEKTUS EKSKAVATUM ONARIMI: NUSS AMELİYATI
- 10.00-10.30 Kahve Molası
- 10.30-12.00 **Panel-4**
Nekrotizan Enterokolit
Yönetici: Prof. Dr. Gonca Topuzlu Tekant
Tedavisi
Prof. Dr. Gonca Topuzlu Tekant
İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı
Hemşirelik Bakımı
Hemş. Nafiye Kale
İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı
- 12.00-13.30 Öğle Yemeği
- 13.30-15.00 **Konferans-1**
Hemşirelikte Kanıt Temelli Uygulamalar
Prof. Dr. Zümrüt Başbakkal
Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu
- 15.00-15.30 Kahve Molası
- 15.30-17.00 **Panel-5**
Çocuk Cerrahisinde Kanita Dayalı Hemşirelik Uygulamaları
Yönetici: Prof. Dr. Zümrüt Başbakkal
Ameliyat Öncesi Uygulamalarda Kanita Dayalı Öneriler
Doç Dr. Meryem Yavuz
Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu
Ameliyat Sırası Uygulamalarda Kanita Dayalı Öneriler
Prof. Dr. Fatma Eti Arslan
Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Ameliyat Sonrası Uygulamalarda Kanita Dayalı Öneriler
Doç. Dr. Özge Uzun
İnönü Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu

03.10.2007 CUMARTESİ

- 09.00-10.00 **Konferans-2**
Hospitalize Çocuğun Bakımında Değişen Politikalar
Doç. Dr. Firdevs Erdemir
Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
- 10.00-10.30 Kahve Molası
- 10.30-12.00 **Serbest Bildiriler-3**
Oturum Başkanları: Hemş. Ayşe İslamoğlu, Doç. Dr. Özge Uzun
- HSB 15 ÇOCUĞU HASTANEDEKİ İŞLEMLERE HAZIRLAMADA TERAPÖTİK OYUNUN ROLÜ
- HSB 16 YENİDOĞAN VE YENİDOĞAN CERRAHİSİNDE YATAN BEBEKLERİN ANNELERİNİN ANNE SÜTÜNÜ SAKLAMA KOŞULLARI HAKKINDAKİ BİLGİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
- HSB 17 ÇOCUK CERRAHİSİ YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE AĞRININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE YÖNETİMİ İÇİN KLINİK PROTOKOLLERİN GELİŞTİRİLMESİ
- HSB 18 YENİDOĞANYOĞUN BAKIM SERVİSLERİNDEÇALIŞAN HEMŞİRELERİN TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ
- HSB 19 1999-2007 YILLARI ARASINDA SOLUNUM YOLLARI VEYA GASTROİTESTİNAL SİSTEMDE YABANCI CISİM BULUNMASINEDENİYLE İZLENEN YENİDOĞAN VE INFANT HASTALARIN RETROSPEKTİF OLARAK İNCELENMESİ
- HSB 20 HASTA GÜVENLİĞİ ve ÇOCUK HASTALARIN AMELİYATHANE SÜRECİ
- HSB 21 RESÜSİTE ETMEYİN TALİMATLARI
- HSB 22 GASTROSTOMİ TÜPÜ İLE DÜĞME GASTROSTOMİNİN BAKIM KOLAYLIĞI AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI
- HSB 23 YAKICI MADDE İÇİMİ İLE BAŞVURAN OLGULARIN DEMOGRAFİK VE KLINİK ÖZELLİKLERİ
- 12.00-13.30 Kongre Değerlendirmesi ve Kapanış

ÇOCUK CERRAHİSİ HEMŞİRELİĞİ KONGRELERİNDEN SUNULAN
BİLDİRİ ÖZETLERİİN İRDELENMESİ

F Erdemir, G Uysal

Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ankara

Amaç: Çocuk Cerrahisi Hemşireliği kongrelerinde sunulan sözel ve poster bildiri özetlerinin hemşirelik ve araştırma ilkeleri yönünden içerik ve yaklaşım olarak değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: 2006, 2007 ve 2008 yıllarında gerçekleştirilen 10., 11. ve 12. Ulusal Çocuk Cerrahisi Hemşireliği kongrelerinde sunulan toplam 79 bildiri oluşturulmuş bir değerlendirme formu çerçevesinde incelenmiştir. Veriler bilgisayarda SPSS for 15.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışma kapsamında incelenen 79 bildirinin %68.4'ünün belirli bir hasta grubunun bakımı ya da hemşirelik uygulama tekniği konusunda olduğu, %19'unun multidisipliner bir konuda ve %7.6'sının bir tıbbi tedavi yöntemi ya da tekniği ile ilgili olduğu belirlenmiştir. Yıllara göre sunulan bildirilerin konularına bakıldığında, hemşirelik bakımı ve mesleğe özgü konulardaki bildiri sayısının arttığı görülmüştür.

Bildirilerin %54.4'ünün araştırma, %25.3'ünün olgu sunumu, %13.9'unun derleme ve %6.3'ünün rapor ya da deneyim paylaşımı niteliğinde olduğu görülmüştür. Araştırma türünde olan bildirilerin %69.7'sinin tanımlayıcı tipte olduğu belirlenmiştir. Bildirilerin %43'ünde sistematič bir veri/bilgi toplama yöntemi kullanılırken %45.6'sında herhangi bir yöntem belirtilmemiş ve/veya kullanılmamıştır. İncelenen bildirilerin %22.8'inde yer alan bulgu ve bilgilerin objektif özellikle olduğu, buna karşın %43'ünde ağırlıklı olarak subjektif bulgu ve bilgilere yer verildiği saptanmıştır. Sunulan bildirilerin %40.5'inde bir sonuç ifadesinin bulunmadığı dikkat çekmektedir. Sonuç ifadesi olan bildirilerin (%59.5) %53'ünde sonuç çalışmanın içeriği ile uyumlu olarak değerlendirilmiştir. Bildirilerin %16.5'inde hemşirelik uygulaması, çalışmasına ilişkin bir öneri/somut katkı yer alırken, %83.5'inde herhangi bir önermesi bulunmamaktadır.

Sonuç: Çalışmada elde edilen bulgulara göre, çocuk cerrahisi hemşireliği kongrelerinde sunulan bildirilerin bilimsel bilgi üretme ve paylaşımına uygunluk açısından sınırlılıkları olduğu söylenebilir. Ayrıca, gideerek azalmakla beraber hemşireliğin yetki ve yeterliliği dışında olan konularda da bildirilerin olduğu dikkat çekmektedir. Kongrelerin bilgi paylaşımı açısından en uygun ortamlar olduğu göz önünde bulundurulursa bu zamanın etkili kullanılabilmesi için hemşirelik konusuna odaklanması ve hemşirelerin literatür inceleme/araştırma süreçlerinde desteklenmesi önerilebilir.

* * *

THE DELIBRATION OF THE PAPERS' ABSTRACTS THAT WERE
PRESENTED AT PEDIATRIC SURGERY NURSING CONFERENCES

F Erdemir, G Uysal

Purpose: To evaluate the contents and approaches of the verbal and poster presentation that were presented at Pediatric Surgery Nursing Conferences in terms of nursing and research principals.

Materials and methods: The 79 abstracts of papers that were presented at 10., 11., 12., Pediatric Surgery Nursing Conferences and published in the Conference Supplement book were evaluated by using in the framework of an evaluation form. Data were analyzed by using SPSS for Windows 15.0 programme.

Findings: It is determined that the subject of 68.4% of the 79 presentations was about the care of a specific patient group or nursing practice technique. The others 19% were related to a multidisciplinary subject and the remaining 7.6% to medical treatment method or technique. When the subjects of papers presented by years have been analyzed, it was seen that number of papers increased related to nursing care and nursing profession. 54.4% of the presentations were research, 25.3% case study, 13.9% literature reviews and 6.3% report or experience sharing. The 69.7% of research presentations were descriptive studies. While the systematic data collection method was used at 43%, there is no method declared or used at 45.6%. Of the presentations 22.8% had objective findings and information whereas 43% had subjective. It took attention that %45 of paper abstracts' had no result phrase. It is evaluated that the result was compatible with the content in the 53% of abstracts which had result phrase (59.5%). Only 16.5% of the papers had a suggestion and/or implication related to nursing practice and research, while 83.5% had no suggestion.

Result: According to the findings, it can be said that papers which were presented at Pediatric Surgery Nursing Conferences are limited in terms of compatibility to scientific information production and share process. Furthermore, although gradually decreasing, it draws attention that, there are papers related to the cases except attribution and efficiency of nursing. If it is taken into consideration that conferences are the best environments; in order to use time more efficiently; it can be suggested to be focused on nursing subjects and support nurses for literature analysis/research process.

HEMŞİRELERİN ARAŞTIRMA SONUÇLARINI BAKIMA YANSITMADA
KARŞILAŞTIKLARI ENGELLER VE KOLAYLAŞTIRICILAR

B Eroğlu, A İslamoğlu

Ege Üniversitesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, İzmir

Giriş: Hemşirelik bakımında araştırma sonuçlarının kullanımını hemşirelik bakım kalitesi standartlarını artıracığı gibi hemşirelikte profesyonel gelişmeye de katkı sağlayacaktır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada, hemşirelerin araştırma sonuçlarını bakıma yansıtmadada karşılaştıkları engelleri ve kolaylaştırıcıları belirlemek, bilimsel araştırmalara ve faaliyetlere katılımları ve bilimsel dergileri takip etme durumları hakkında bilgi edinilmesi amaçlanmıştır.

Tanımlayıcı tipte olan bu çalışma 01.06.2009–15.07.2009 tarihleri arasında yapılmıştır. Örneklemimi Hastanemiz Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalında çalışan 35 hemşire oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından anket formu ve Araştırmalardan Yararlanmada Engeller Ölçeği ile yüz yüze görüşüerek toplanmıştır. Veriler; SPSS 16.0 da; sayı ve yüzde dağılımları, varyans analizi ve student t testi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Hemşirelerin yaşı ortalaması 33 ± 8.16 , çalışma yılı ortalaması 10.86 ± 9.38 dir. %73'ünün lisans mezunu, %59.5'inin araştırma konusunda eğitim aldığı, %67.6'sının son iki yılda bir bilimsel faaliyete katılmadığı, %45.9'unun bir bilimsel toplantıda sunum yaptığı, %13.5'inin bir araştırma makalesi yayınladığı görüldü.

Hemşirelerin %51.9'unun kliniğin araştırma faaliyetine katılmadığını, %83.8'inin düzenli olarak takip ettiği bir mesleki dergi olmadığını, %45.9'unun yılda birkaç araştırma makalesi okuduğunu, %35.1'inin bir ay önce araştırma makalesi okuduğunu, %81.1'inin araştırma sonuçlarının bakıma yansıtılmasını hemşire yöneticisinin desteklediğini, %78.4'unun bilimsel faaliyetlerden haberdar olduğunu, %18.9'unun yabancı mesleki yayınları takip edebilecek kadar yabancı dil bildiğini belirttiği görüldü.

Araştırmalardan Yararlanmada Engeller Ölçeği'nden alınan toplam puan ortalaması 83 ± 2.71 olup hemşirelerin araştırma sonuçlarının kullanımını konusunda yüksek derecede engel algıladığı görüldü. Hemşirelerin belirtikleri engeller arasında ilk üç sırada; hemşirelik uygulamalarının değiştirilmesinin gereğini ortaya koyan yazılı bir belgenin olmaması, hemşirelik alanına özgü bilgilerin toplandığı merkezi bir birimin bulunmaması, hemşirelerin çalışıkları ortamlarda yeni görüşleri uygulamaya geçirecek yeterli zamanlarının olmaması yer almaktadır.

Sonuç: Hemşirelerin Araştırmalardan Yararlanmada Engeller Ölçeği'nden aldığı toplam puan ortalamasının yüksek olduğu görüldü.

ÇOCUKLARIN AMELİYAT ÖNCESİ BİLGİLER HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİ

E Dolgun* B Eroğlu** A İslamoğlu** M Yavuz***

*Ege Üniversitesi Ödemiş Sağlık Yüksekokulu **Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Cerrahisi AD.,
***Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği AD., İzmir

Giriş: Cerrahi uygulamaları çocuklar ve aileler için stres kaynağıdır. Çocuğun ameliyat öncesi ailesi ile birlikte ameliyata hazırlanması hem çocuğun hem de ailenin korku ve anksiyetesinin azalmasını çocukların ameliyat ile ilgili olumlu baş etme davranışlarını geliştirmelerini, ameliyat sonu uyum sorunlarını daha az yaşamalarını sağlayacaktır.

Amaç: Çocukların ameliyat öncesi bilgiler hakkındaki düşüncelerinin incelenmesi amacıyla planlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu çalışma Hastanemiz Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalında 16.03.2009-15.07.2009 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın örneklemi ameliyat olan 7 yaş ve üzeri çocuklar (n=90) oluşturmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen 16 sorudan oluşan anket formu ile yüz yüze görüşüllererek toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS for windows 16.0 ile yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; sayı, yüzde kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan çocukların yaş ortalaması $10,69 \pm 2,87$ 'dir. Çocukların %64,4'ünün erkek, %83,3'ünün ilköğretime gittiği, %55,6'sının daha önce hastaneye yattığı, %37,8'inin daha önce ameliyat olduğu görüldü. Çocukların %74,4'üne ameliyatları hakkında bilgi verildiği, bilgi alanlarının %65,7'sinin doktor, %11,9'unun hemşire tarafından bilgi aldığı görüldü. Çocukların %33,3'ünün verilen bilgiyi yeterli bulduğu, %25,6'sının ameliyat işlemi hakkında, %18,9'unun ameliyat sonrası iyileşme durumu hakkında, %14,4'ünün anestezi (uyumak ve uyanmak) hakkında bilgi almak istediği %7,8'inin bilgi almak istemediği görüldü. Çocukların %67,8'inin bilgiyi doktorlardan almak istediği görüldü.

Sonuçlar: Çocukların çoğunun ameliyatları hakkında bilgi aldıklarını belirtikleri görüldü.

TEKRARLAYAN İDRAR YOLU İNFEKSİYONU NEDENİ İLE ARAŞTIRILAN ÇOCUKLARDAKİ
“VİDEOÜRODİNAMİ” BULGULARIMIZ

NK Ünalı̄m, A Yıldırım, M Elicevik, H Emir, Y Söylet, C Büyükünal
İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı
Çocuk Urolojisi Bilim Dalı, İstanbul

Amaç: Tekrarlayan idrar yolu infeksiyonu tanısı ile videotirodinami isteğinde bulunan 5-15 yaş arasındaki hastalarda elde edilen bulguların değerlendirilmesi.

Gereç ve Yöntem: Çalışmadı, Ocak 2007-Nisan 2009 tarihleri arasında tekrarlayan idrar yolu infeksiyonu nedeni ile videoürodinami yapılan 5-15 yaş arası (ortalama:11) 88 kız, 12 erkek toplam 100 hastanın bulguları geriye dönük olarak değerlendirildi. Vezikoureteral reflü (VUR) tanısı konmuş hastalar çalışmaya alınmadı. Videotirodinamide değerlendirilen parametreler, Maksimal sistometrik kapasite (MSK), komplians (K), aşırı etkin mesane (AEM), İnkontinans (I), işeme paterni, mesane konturları, VUR ve kalıntı idrar varlığı idi.

Bulgular: 5 hastada normal bulgular vardı. 95 olguda bir veya birden fazla parametrede bozulma vardı. 17 olguda bir, 21 olguda iki, 57 hastada ise üç ve üzeri parametre bozuk idi. Hastaların 65'inde AEM, 32'sinde düzensiz işeme paterni, 28'de düzensiz ve trabeküle mesane, 26'sında düşük MSK, %25'inde düşük K, 25'inde kalıntı idrar, 24'ünde yüksek MSK, 16'sında yüksek K ve 13'ünde VUR belirlendi.

Sonuç: Tekrarlayan üriner infeksiyon yakınıması olan hastaların %95'inde videoürodinamik incelemede patolojik bulgu belirlenmiştir. Seçilmiş hastalarda videoürodinamik inceleme klinik izleme yararı olabilir.

* * *

OUR RESULTS ON “VIDEO-URODINAMY” OF THE CHILDREN WITH
RECURRENT URINARY TRACT INFECTIONS

NK Ünalı̄m, A Yıldırım, M Elicevik, H Emir, Y Söylet, C Büyükünal
İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı
Çocuk Urolojisi Bilim Dalı, İstanbul

Aim: To evaluate the findings in patients aged 5-15 years with recurrent urinary tract infections who requested to have video-urodynamic study.

Materials and Methods: The findings of the 100 patients (88 female, 12 male) with 5-15 years of age (median age: 11 years) who underwent video-urodynamic procedure between the January 2007-April 2009 for recurrent urinary tract infections were evaluated retrospectively in the context of this study. Ultrasonography, voiding cystourethrogram (VCUG) and urine culture were performed on each of the patients. The patients with the diagnosis of vesicoureteral reflux (VUR) were excluded from the study. Parameters evaluated in the video-urodynamics were maximum cystometric capacity (MCC), compliance (C), over active bladder (OAB), incontinence (I), urination pattern, bladder contours, VUR and the presence of postvoidal residual urine.

Results: Of 100 patients, normal findings were observed in 5 and one or more parameters were impaired in 95. Only one parameter was in abnormal ranges in 17 patients, 2 in 21, 3 or more in 57. OAB was present in 65 patients, irregular urination pattern in 32, irregular and trabecular bladder in 28, low MCC in 26, 25% low C, 25 residual urine in 25, high MCC in 24, high C in 16 and VUR in 13.

Conclusions: Pathological findings in video-urodynamic study were observed in 95% of the patients with recurrent urinary tract infection. Video-urodynamic examination can be efficacious in clinical follow-up on selected patients.

ÇOCUKLarda ÜRODİNAMİ SONUÇLARI: 194 OLGUNUN ANALİZİ

A Önen, Y Arayıcı, A Kızıl, T Bayrak

Dicle Üniversitesi Tip Fakültesi Çocuk Cerrahisi AD ve Çocuk Ürolojisi BD, Diyarbakır

Amaç: Ürodinami ünitemizde son yıllarda yapılan ürodinamilerin sonuçlarını sizlerle paylaşmayı amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada, Ürodinami ünitemizde son 3 yıl içinde (2006-2008) ürodinami yapılan toplam 194 çocuğun sonuçları irdelendi.

Bulgular: Olguların 119'u erkek, 75'i kız çocuğuydı. Ortalama ürodinami yaşı 5.88 idi. Ürodinami yapılan hastaların tanısı, olguların 53'ünde myelomeningoşel, 40'ında nöropatik olmayan mesane-sfinkter disfonksiyonu, 69'unda spina bifida ve spinal disrafizm, 8'inde PUV, 5'inde işeme disfonksiyonu ve VUR, 3'tünde sakral agenezi, 3'ünde spinal yaralanma ve 2'sinde kloaka idi. Ürodinami sonucu, olguların 130'unda nöropatik mesane, 49'u nöropatik olmayan mesane sfinkter disfonksiyonu, 8'inde PUV mesanesi ile uyumlu iken 7 olguda patolojik bulgu saptanmadı. Ürodinami bulguları olarak, olguların 97'sinde aşırı aktif mesane+sfinkter, 40'ında aşırı aktif mesane, 38'inde aşırı aktif sfinkter, 7'sinde az aktif mesane ve 2'sinde az aktif sfinkter saptandı. Rezidü idrar miktarı, olguların 114'ünde 20 ml'den fazla, 22'sinde 10-20 ml ve 64'ünde ise 10 ml'den azdı. Primer tanı ve ürodinamik bulgulara göre hastaların tedavileri düzenlenendi.

Yorumlar: Ciddi mesane patolojisi düşünülen olgularda ürodinami altın standarttır. Ürodinamilerin çoğu nöropatik mesane şüphesi veya tanısı olan çocuklara yapılmaktadır. En sık saptanan ürodinamik bulgu aşırı aktif mesane ve aşırı aktif sfinkter birlikteliğidir. Ciddi mesane patolojisi düşünülen çocuklar ürodinami ünitesi olan merkezlerde takip ve tedavi edildiğinde tedavi başarı şansı belirgin artarken morbidite önemli düzeyde düşecektir.

* * *

URODYNAMICS IN CHILDREN: ANALYSIS OF 194 CASES

A Önen, Y Arayıcı, A Kızıl, T Bayrak

Dicle Üniversitesi Tip Fakültesi Çocuk Cerrahisi AD ve Çocuk Ürolojisi BD, Diyarbakır, Turkey

Aim: The aim of this study was to share the results of urodynamics in our urodynamics unite.

Material and Methods: In this study, a total of 194 children who underwent a urodynamic study between 2006 and 2008 in our urodynamics unite were evaluated.

Results: 119 were boy and 75 were girl. Mean age during urodynamics was 5.88 years. Urodynamic results revealed neuropathic bladder in 130 patients, non- neuropathic bladder-sphincter dysfunction in 49, PUV in 8, and normal findings in 7 patients. Urodynamic findings were overactive detrusor-sphincter in 97, overactive detrusor in 40, overactive sphincter in 38, underactive detrusor in 7, and underactive sphincter in 2 patients. Residual urine was greater than 20 ml in 114 patients. The treatment of patients was done based on primary diagnosis and urodynamic findings.

Conclusions: Urodynamics is the gold standard in patients with suspicious of severe bladder and sphincter pathology. The majority of urodynamics are done in children with suspitious or diagnosis of neuropathic bladder. The most common finding of urodynamic study is overactive detrusor and overactive sphincter. The success rate of management of those children with severe bladder pathology increase and morbidity rate decrease dramatically when followed and treated in developed centre with urodynamics unite.

ÜROFLOWMETRİ SONUÇLARIMIZ: 215 OLGUNUN ANALİZİ

A Önen, Y Arayıcı, A Kızıl, T Bayrak

Dicle Üniversitesi Tip Fakültesi Çocuk Cerrahisi AD ve Çocuk Ürolojisi BD, Diyarbakır

Amaç: Son 3 yılda ürodinami ünitemizde yapılan üroflowmetri sonuçlarını irdelemeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem: 2006 ile 2008 yılları arasında ürodinami ünitemizde üroflowmetri yapılan 5 yaşın üstündeki toplam 215 çocuğun sonuçlarını değerlendirdik.

Bulgular: Olguların 111'i kız ve 104'ü erkek çocukuydu. Ortalama üroflowmetri yaşı 7.2 yıldı. Üroflowmetri sonuçları, olguların 161'inde mesane-sfinkter disfonksiyonu ve 34'ünde infravezikal obstrüksiyon ile uyumlu iken 20 olguda üroflowmetrik olarak patolojik bulgu saptanmadı. Üroflowmetri bulguları olarak, olguların 102'sinde aşırı aktif sfinkter, 72'sinde uzun işeme ve 53'ünde kesik kesik işeme saptandı. Qmax değeri olguların 66'sında 10'dan düştü. Rezidü idrar miktarı, olguların 103'ünde 20 ml'den fazla idi. Primer tanı ve ürodinamik bulgulara göre hastaların tedavileri düzeltildi. Nöropatik olmayan mesane-sfinkter disfonksiyonu olan olguların 36'sına medikal tedaviye ek olarak biofeedback uygulandı. Bu 36 olgunun 15'inde tam yanıt ve 13'ünde ise kısmi yanıt aldı.

Yorumlar: Mesane-sfinkter ilişkisini ve mesane çıkış obstrüksyonlarını göstermede üroflowmetri çok faydalıdır. En sık saptanan üroflowmetrik bulgu aşırı aktif sfinkterdir. Nöropatik olmayan mesane-sfinkter disfonksiyonu olan olgularda biofeedback uygulaması medikal tedavi başarısını belirgin düzeyde artırmaktadır.

* * *

UROFLOWMETRY IN CHILDREN: ANALYSIS OF 215 CASES

A Önen, Y Arayıcı, A Kızıl, T Bayrak

Dicle Üniversitesi Tip Fakültesi Çocuk Cerrahisi AD ve Çocuk Ürolojisi BD, Diyarbakır, Turkey

Aim: We aimed to investigate the results of uroflowmetry in our urodynamics unite.

Material and Methods: A total of 215 children older than 5 years who underwent uroflowmetry between 2006 and 2008 in our urodynamics unite were evaluated.

Results: 111 were girl and 104 were boy. Mean age during uroflowmetry was 5.88 years. Uroflowmetry revealed detrusor-sphincter dysfunction in 161 patients and bladder outlet obstruction in 34, while it was normal in 20 cases. Uroflowmetric findings were overactive sphincter in 102 patients, long-time voiding in 72, and interrupted voiding in 53 patients. Qmax was lower than 10 in 66 patients. Residual urine was greater than 20 ml in 103 patients. The treatment of patients was done based on primary diagnosis and uroflowmetric findings. Biofeedback was performed in 36 patients associated with non-neuropathic detrusor-sphincter dysfunction. Complete cure was observed in 15 patients and partial cure in another 13 patients.

Conclusions: Uroflowmetry is very beneficial in diagnosing detrusor-sphincter relation and bladder outlet obstruction. The most common finding of uroflowmetry is overactive sphincter. Biofeedback success rate is significantly high in patients with detrusor-sphincter dyscoordination. It increases significantly the success rate of medical treatment in non-neuropathic detrusor-sphincter dyscoordination.

KAZA SONUCU KOSTİK MADDE ALIMINDA AİLELERİN SOSYOKÜLTÜREL YAPISI ETKİLİ MİDİR?

S Çağlar, Ö Bektaş, S Ataş, N Kiraz, Z Güney, G Ayberk, S Saral,
Ö Tiryakioğlu, D Ünal, Ç Bilen, B Adıgüzel

S.B. Göztepe Eğitim Araştırma Hastanesi Çocuk Cerrahisi Klinik Hemşireleri, İstanbul

Amaç: Bu çalışmada; kostik madde alımına maruz kalan çocukların ailelerinin konu ile ilgili farkındalığının sosyal, eğitsimsel ve ekonomik anlamda belirleyici olup olmadığını belirlemek amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: 01.05.2008-31.12.2008 tarihleri arasında kostik madde alımı nedeniyle kliniğimize başvuran 50 hastanın refakatçi ebeveynine ve her hastadan sonra yatan ilk hasta baz alınarak oluşturulan 50 kişilik kontrol grubuna araştırmacılarla oluşturulan anket birebir görüşme yöntemiyle uygulandı. Değerlendirme ölçütleri olarak; annenin yaşı, çocuk sayısı, annenin çalışan olup olmadığı, annenin eğitim düzeyi ve ailenin aylık gelir düzeyi aldı. Veriler Student t testi yöntemiyle analiz edildi.

Bulgular: Araştırma kapsamında anne yaşı dışında diğer değerlendirme ölçütlerinde iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadı. Sadece kostik madde alan 42 (%84) çocuğun anneleri tarafından hemen sonra kusturulduğu ve ayran, yoğurt gibi gıda ile beslendikleri, diğer 8 (%16) çocuğun ise kostik madde içimi fark edildiğinde herhangi bir müdahale bulunulmadan hemen sağlık kuruluşuna başvurduğu saptanmıştır. Bu durum ise istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($p<0.05$).

Sonuç: Kostik madde alımı olan çocukların annelerinin büyük bir oranla ilk müdahaleyi kendi yöntemlerince uygulaması ve daha sonra sağlık kuruluşlarına başvuruyor olmaları, kostik madde ile ilgili toplum ve aile farkındalığının henüz yeterli düzeyde olmadığını göstermektedir. Bu nedenle, toplumun bütününe kapsayıcı gereklî eğitim ve bilimsel çalışmalar yapılmalıdır.

* * *

DOES THE SOCIOCULTURAL LEVEL OF FAMILIES PLAY A ROLE IN
ACCIDENTAL CAUSTIC INGESTION?

S Çağlar, Ö Bektaş, S Ataş, N Kiraz, Z Güney, G Ayberk, S Saral,
Ö Tiryakioğlu, D Ünal, Ç Bilen, B Adıgüzel

S.B. Göztepe Eğitim Araştırma Hastanesi Çocuk Cerrahisi Klinik Hemşireleri, İstanbul, Turkey

Purpose: In this study we aimed to evaluate the impact of social, educational, and economical levels of families on the awareness of caustic ingestion.

Material and Methods: The parents of 50 patients who admitted to our clinic for caustic ingestion between the dates of 01.05.2008 and 31.12.2008 were evaluated by questionnaires in study group. Each preceding hospitalized patient's parent composed the control group. The evaluation criteria in the questionnaire were as follows: mother's age, employment status, and educational level, number of siblings, and family's monthly income. Results were analyzed by Student's t test.

Results: There was no statistically significant difference in two groups, but the mother's age. In 42 (84%) of cases the children were forced to vomit followed by feeding with dairy products like yoghurt after caustic ingestion. In only 8 (16%) of cases the patients were brought to hospital without any intervention, and the difference in these two groups was statistically significant ($p<0.05$).

XYPHOOMPHALOISCHIOPAGUS TRIPUS: ENDER BİR YAPİŞIK İKİZDE HEMŞİRELİK BAKIMI
G Ay Türker, H Ak, Ç Toprak, Z Ramazanoğlu, D Güler

Amaç: Xyploid kemik altından itibaren ortak karın kemik pelvis ve üç bacak olarak doğan birlikte çok sayıda ek anomalilerin olduğu bir yapışık ikiz olgunun ender görülmesi nedeniyle bakım özelliklerinin tartışılmaması amacıyla sunulmuştur.

Olgı: 26 yaşında sağlıklı anneden 37.gebelik haftasında sezeryanla 4.540 gr ağırlığında doğan yapışık ikizler yenidogoan cerrahi servisine yatırıldı. Xyploid'den itibaren tek karın boşluğu ve tek pelvis bulunmaktaydı. Omfalosel ve anorektal anomali mevcuttu. Symfizis pubisin sağındaki eksterimite sağdaki, solundaki eksterimite soldaki bebeğe aitti. Arkadaki bacak iki alt eksterimiteerin birleşmesinden oluşmuş, ayrı bir alt eksterimiteydi. Tek fallus ve tek scrotumu mevcuttu. Yapılan incelemelerde bir bebekte tek atrium ve tek ventrikül, birleşmiş karaciğer ve dört böbrek ile her iki bebekte çok sayıda hemi vertebra saptandı. Kardiyak anomalisi nedeniyle bebek 1 entübe edilip saplama oksijen verildi. Satürasyon düşüklüğü nedeniyle bebek 2 nazal oksijen ile desteklendi. Açık yatağa alındı. Hipotermisi olan hasta ısıtıldı. Omfalosel kesesi ilk serum fizyolojikle yıkandıktan sonra nemli ve ılık steril spançlarla kapatıldı. Santral venöz katater açıldı. Nazogastrik sonda konulup sık sık irigasyonları yapıldı. Hastaya yataşının dördüncü gününde Omfalosel onarımı yapılip ileostomi açıldı. Bebek 1'e kardiyak anomalisi nedeniyle prostoglandin tedavisi başlandı. Yataşının on ikinci gününde taşigardisi olan ikizler dijitalize edildi. Bebek 1 asidoz ve karbondioksit retansiyonu nedeniyle ventilatöre bağlandı. Uzun süre ventilatöre bağlı olarak izlenen hastaya tiçüncü ayın sonunda trakeostomi yapıldı. Dördüncü ayın sonunda ekspander yerleştirildi. Belirli aralıklar ile ekspanderlere serum fizyolojik verilerek şişirildi. Yapışık ikizlere sekiz ay boyunca solunum fonksiyonunda değişiklik, kanama riski, sıvı-elektrolit dengesinde bozulma, hipotermi, enfeksiyon, ağrı, fiziksel hareket kısıtlılığı, deri bütünlüğünde bozulma, stoma bakımı, katater bakımı vb. hemşirelik tanılarıyla üst düzey bağımlı hasta grubu standartlarına uygun bakım verildi. Bebekler sekizinci ayda ayrıldı. Bebek 1 aynı gün exitus oldu. Yapışık ikiz takibi uzun, bakımı oldukça zor, çok masraflı bir tedavidir.

* * *

THE CARE OF XYPHOOMPHALOISCHIOPHAGUS TRIPUS CONJOINED TWINS
G Ay Türker, H Ak, Ç Toprak, Z Ramazanoğlu, D Güler

Aim: A case of xyphoomphaloischophagus tripus conjoined twin is presented to discuss the spesific issues encountered during taking care of this seldom anomaly.

Case Report: The conjoined twin was born to by a healty 26 year old woman through ceserian section with birth weight of 4540 gr. The twins were conjoined from xyploid. They shared a common pelvis with each sides coming from different patients. There was a unique phallus and scrotum and anorectal anomaly was present. Evaluations revealed one atrium and one ventricle in one of the patients. Liver was fused and there were multiple vertebral anomalies in both of the babies. An emergency ileostomy and omphalocele closure were performed on fourth day of life. The baby with cardiac anomaly required entubation and he subsequently underwent a tracheostomy procedure. Tissue expandors were placed on the fourth month. They were seperated on the 8th month. The baby with cardiac anomaly was died on the first postoperative day.

Conclusion: The care of xyphoomphaloischopagus tripus conjoined twins is a lengthy procedure with high cost.

OLGU SUNUMU: MENTAL RETARDASYONLU CERRAHİ HASTADA HEMŞİRELİK BAKIMI

M Boyacı*, İ Özcan, A Özkoca**, Ö Elçioğlu*, H İlhan**

* Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Eskişehir

** Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi AD, Eskişehir

Amaç: Mental retardasyonlu hastalarda ciddi komplikasyonlardan kaçınmak ve kısa sürede taburcu edebilmek için spesifik preoperative ve postoperative hemşirelik bakımı verilmesi gereklidir.

Olgu Sunumu: 17 yaşındaki mental retardasyonlu kız hasta kliniğimize postoperatif akut abdominal komplikasyonlar ile başvurdu. Hasta rutin hemşirelik bakımı verilmek üzere yoğun bakım birimine alındı. İntraabdominal apse ve jejunum perforasyonu nedeniyle ameliyata alındı, dört hafta sonra jejunostomi kapatıldı. Hasta bakım sürecinde yataktan inme, tüplerini çekme gibi hareketler gösterdi, delirium bulguları tedaviyi güçlendirdi. İstemediği hareketler, verilmesi planlanan tıbbi bakımı aksattı. Sürekli yoğun hemşirelik gözlemi gereklidir. Postoperatif 12. gün hasta eksitus oldu.

Sonuç: Mental retardasyonlu ve davranış problemi olan hastalar önemlidir, beklenmedik, fakat kaçınılmaz komplikasyonlar yaşayabilir. Bu hastalar günlük yaşantlarında daha az tıbbi bakım almaktadır ve tanınamayan sağlık sorunları ile daha çok karşılaşmaktadır. Kas gevşetici, sedative, analjezik ve hipnotik gibi ilaçlara olan cevapları sağlıklı çocuklara göre daha az kestirilebilir. Mental retardasyon ve serebral palsili büyük çocuklarda da aynı zamanda kas iskelet anomalilerinin sonucu önemli pulmoner komplikasyonlar gelişebilir. Faringeal diskoordinasyon, sekresyonlarını temizleme zorluğu, birlikte bulunan gastroözofageal reflü tekrarlayan, kronik, pulmoner parankimal hasara yol açar ve buda anestezi sürecini komplike edebilir. Bütün hemşireler bu hastaların spesifik bakım gerektirdiğini bilmelidir. Böyle hastalara dikkatli ve ayrıcalıklı tıbbi bakım verilmesi gereklidir.

CASE STUDY: NURSING CARE IN A SURGICAL PATIENT WITH MENTAL RETARDATION

M Boyacı*, İ Özcan, A Özkoca, **Ö Elçioğlu* H İlhan***

Eskişehir Osmangazi University School of Health, Eskişehir, Turkey

** Eskişehir Osmangazi University Medical Faculty, Department of Pediatric Surgery, Eskişehir, Turkey

Aim: Surgical management of patients with mental retardation requires specific pre-operative and post-operative nursing care to avoid serious complications and facilitate rapid discharge.

Case Report: 17-year-old girl with mental retardation admitted to our clinic due to postoperative acute abdominal complications. The patient was taken into the ICU to carry out her routine nursing care. She was operated for intraabdominal abscess and jejunal perforation. This perforation required partial resection of small intestine and jejunostomy, afterwards closure of jejunostomy. In patient, was developed behavioral problems from delirium. She was attempting to climb out of bed or remove tubes, e.g., extubation, chest tube removal, etc. Appropriate nursing supervision was need at all times. She was died after postoperative 12.day.

Conclusion: Patients with behavioral problems and mental retardation can experience significant, unexpected, avoidable complications. These patients receive less medical care and suffer from more unrecognized health problems. The response to a host of anesthetic drugs, including muscle relaxants, sedatives, analgesics, and hypnotics, varies and is less predictable in these children compared with healthy children. Older children with mental retardation and cerebral palsy also have significant pulmonary complications that arise from musculoskeletal anomalies caused by imbalance of muscle groups resulting in scoliosis and kyphosis and leading to restrictive lung pathology. Pharyngeal coordination, difficulty with handling secretions, and the not infrequent association of gastroesophageal reflux in children with mental retardation and cerebral palsy can lead to recurrent, chronic, pulmonary parenchymal injury, which may complicate the anesthetic management. All nursing staff should know that the patient requires specific care. These complications can be avoided through careful medical evaluation, careful attention to detail by nursing staff.

İKİ OLGU ÜZERİNDEN ÇOCUK İSTİSMARI VE İHMALİ
S Çağlar, H Berber, G Ayberk, Z Güney, Ö Bektaş, S Saral, N Kiraz,
Ö Tiryakioğlu, D Ünal, S Ataş, Ç Bilen, B Adıgüzel
S.B. Göztepe Eğitim Araştırma Hastanesi, İstanbul

Giriş: Çocuğun bedensel veya zihinsel sağlığının sosyal ve duygusal gelişiminin kaza dışı zedelenmesiyle sonuçlanan, önemli bir medikal ve sosyal sorundur. Çocuklara yönelik istismarın tanı, tedavi, gerekli makamlara bildirimi ve korunma yaklaşımının uygulanmasında biz sağlık çalışanlarına da önemli görevler düşmektedir. Kliniğimizde tanı ve tedavisi gerçekleştirdiğimiz iki istismar olgusunu sunduk.

Olgu 1: 2 Yaşında kız hasta. Yüksekten düşme, iki gündür kusma ve uyuqlama yakınmasıyla 2. derece yakını tarafından hastanemize getirilmiştir. Fizik muayenede uykuya meyilli idi. Vücutunun muhtelif yerlerinde çok sayıda ekimoz ile sol 2. 3. ve 4. parmakta iyileşmekte olan yanıkla uyumlu lezyon saptandı.

Hastanın gözleri kapalıydı ve iletişim kurulamıyordu. Sorgulama sonrası akrabaları tarafından darp edildiği saptandı. Hastanın kliniğimize yatırılarak medikal ve psikolojik destek ve tedavisi gerçekleştirildi. Anne ve babası ayrı olan hasta Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirceme Kurumu'na gönderildi.

Olgu 2: 11 yaşında erkek hasta. Genel beden travması tanılarıyla, annesi tarafından hastanemize getirilmiştir. Fizik muayenede vücutunun muhtelif yerlerinde çok sayıda ekimoz ve ezik görüldü. Karın sağ üst kadran ve her iki lumbal bölgede elle muayenede hassasiyet saptandı. Sorgulamayla hastanın babası tarafından darp edildiği belirlenen hasta kliniğimize yatırılarak medikal ve psikolojik destek sağlandı. Gerekli bildirim yapıldıktan sonra kliniğimizden taburcu edildi.

Sonuç: Çocuk istismarı ve ihmali; toplumumuz için önemi her geçen gün artan bir sorundur. Olguların erken tanı ve tedavisi çocukların görebilecekleri zararın boyutunu azaltacaktır. Bu konuda biz sağlık çalışanlarının yeterli bilgi ve öngörüye sahip olarak farklı tanılarla gelebilecek olguları saptamamız kaçınılmaz bir sorumluluğumuzdur. Gerek kliniklerin ve gerekse hastanelerin eğitim programları düzenlenirken önemle üzerinde durulmalı ve kurumlar arası işbirliğinin sağlanması esas olmalıdır.

* * *

CHILD NEGLECT AND ABUSE: A REPORT ON TWO CASES
S Çağlar, H Berber, G Ayberk, Z Güney, Ö Bektaş, S Saral, N Kiraz,
Ö Tiryakioğlu, D Ünal, S Ataş, Ç Bilen, B Adıgüzel
S.B. Göztepe Eğitim Araştırma Hastanesi, İstanbul

Purpose: Child neglect and abuse is important medical and social problem damaging the physical and mental health of the child as well as the social and psychological development. Health workers play an important role in diagnosis, treatment, reporting to authorities, and prevention. Two cases of child abuse diagnosed and treated in the clinic are reported in this paper.

Case 1: A 2 year old girl was admitted to the clinic by a second degree relative with a history of 2 days of vomiting, somnolence, and fall from high. She had multiple ecchimoses in various parts of her body, and a healing burn lesion in the 2,3, and 4th digits of left hand.

She was somnolent, and uncooperative. After the questioning for the history, it was found that she was battered by relatives. The patient was hospitalized and medical and psychological support was established. The parents were divorced, and the patient was engaged in Social Services and Child protection agency.

Case 2: An 11 year old boy was admitted to the clinic by his mother for generalized trauma. In the physical examination there were multiple ecchimotic lesions on his body. There was tenderness in upper right quadrant of abdomen and both lumbar areas. In the questioning for history it was found that he was battered by his own father. The patient was hospitalized and supported medical and psychologically. The condition was reported to authorities, and then the patient was discharged.

Conclusion: Child neglect and abuse is an important and growing problem for the society. Early detection and treatment of the cases may decrease the size of the harm for children. It is a very important responsibility for health workers to distinguish these cases admitting with various diagnoses, and acts proactively. When the educational programs of the clinics and the hospitals are being planned, this subject must be emphasized and collaborative works among the departments should be increased.

YANIK OLGUDA HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI
Ü Arslan, B Eroğlu, A İslamoğlu
E.Ü. Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Cerrahisi AD, İzmir

Ciddi yanıklar, uzun süreli, iyi planlanmış tedavi ve bakım gerektiren, mortalite-morbiditesi yüksek travmalarıdır. Başka bir merkezde elektrik yanığı nedeniyle tedavi gören ortaokul mezunu, aluminyum doğrama işçisi olan 18 yaşındaki erkek olgu, tedavisinin 12. gününde ailenin isteği üzerine kliniğimize gönderilmiştir.

Yoğun bakıma alınan olgunun; genel durumu orta, bilinç açık ve koopere, göğüs önyüzde, her iki kol ve bacakta, genital bölgede ikinci-üçüncü derece, perianal bölgede üçüncü derece ve sağ ayakta dördüncü derece ve nekrotik görünümde olmak üzere toplam %52 yanığı mevcuttu. Eller, pençe el görünümünde ve kontraksiyon gelişmiş, yanık yarasında Pseudomonas Aeroginosa üremesi vardı.

Olgu, izlemin 2.günü fasial eksizyona alındı. Ortopedi konsültasyonu ile değerlendirilen sağ ayak, izlemin dördüncü günü diz altından ampute edildi. Bilinç dalgalanması ve görsel – işitsel halisünasyonlar nedeniyle izlemin 8. günü delirium tedavisi başlandı. İzlemin 10. günü amcadan alınan greftlerle yanık alanlar koruma amacıyla greftlendi. İzlemin 15. günü Akut böbrek yetmezliği geliştiğinden Nefroloji konsültasyonuyla tedavisi düzenlendi. İzlemin 18. günü ajitasyon, huzursuzluk, iletişime girmeme, içe kapanıklık, beslenmeye ve tedaviyi reddetme nedenleriyle Psikiyatri konsültasyonu istenen olguya depresyon tedavisi başlandı.

Enfeksiyon, ağrı, anksiyete, beslenmede değişim, deri bütünlüğünde bozulma, beden imajında bozulma, duyu durum bozukluğu, aile içi süreçlerde bozulma, kanama riski, enfeksiyon bulaştırma riski, öz bakım yetersizliği gibi hemşirelik tanılarıyla izlendi ve ihtiyacı olan girişimlerde bulunuldu.

Enfeksiyon için kültür antibiyogramına uygun antibiyotik tedavileri uygulandı. Günlük kapalı pansumanları yapılan ve 15 kez debritman, tanjansiyel eksizyon ve greftleme operasyonu geçiren, kan transfüzyonu uygulanan ve mekanik ventilatöre gereksinim duymayan olgu 100 gün sonunda taburcu edildi.

Kompresyon tedavisi devam eden olgu halen belirli aralıklarla polikliniğimizde izlenmektedir.

PREMATÜRİTE, MİDGUT VOLVULUS VE KOMPLİKASYONLARINDA HEMŞİRELİK BAKIMI
N Zengin, E Gürbüz, B Eroğlu, A İslamoğlu

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, İzmir

Midgut volvulus; rotasyon anomalisi nedeniyle barsakların saat yönünde mezenteri etrafında torsiyone olması sonucu ortaya çıkan, iskemi ve nekrozla sonuçlanabilen ciddi bir sorundur.

26. gebelik haftasında 800 gr. doğan erkek bebek başka bir merkezde prematürite ve respiratuar distres sendromu tanısıyla izlenirken volvulus tanısı konularak opere edilmiş, yaşamının 89. gününde ailesinin isteği üzerine kliniğimize kabul edilmiştir. Genel durumu kötü, dehidrate, septik görünümdede, batında distansiyonu ve dreni olan olgu oksijen desteğiyle yoğun bakıma kabul edildi, izlememinin 2. gününde batın dreninden fekaloid içeriğin gelmeye devam etmesiyle operasyona alındı. Midgut volvulus ve sterkoral fistül olduğu saptanan olguya ileal ve jejunal rezeksiyon, ileojejunal anastomoz uygulandı.

Başka bir klinikte takibinde gaita örnekleri alınan ve bildirimini yapılmamış Vankomicine Dirençli Enterekok (VRE) üremesi kliniğimize naklinden 2 gün sonra bildirilen, hastanın yoğun bakımımızda izlenmesinden dolayı bütün hastalara VRE tettikii yapıldı. Olgumuzda da VRE ürediği saptanınca standart enfeksiyon kontrol yöntemleri uygulanarak izole edildi.

Ameliyat sonrası 9. gününde enteral beslenen ve tolere edemeyen olgumuzda total parenteral nutrisyona tekrar başlandı. 23. gününde artan solunum sıkıntısına bağlı olarak entübe edilerek, mekanik ventilatör desteğine alındı. 25. gününde distansiyonunun devam etmesi üzerine explore edildi. Daralmış barsak segmentleri çıkarılarak rezeksiyon ve anastomoz uygulandı.

Ağrı, hava yollarının açıklığında yetersizlik, sıvı volümünde dengesizlik enfeksiyon, deri bütünlüğünde bozulma, beslenmede değişiklik, solunum fonksiyonlarında değişim riski, enfeksiyon bulaştırma riski, kanama riski, beden ısısında değişiklik riski, büyümeye geri kalma riski, ebeveyn bebek bağlılığında değişim riski tanılarıyla üst düzey bağımlı grubuna alınarak hemşirelik bakımı verildi. 49 gün yoğun bakım 25 günü ventilatörde toplam 52 gün bakım ve tedavisi yapılan olgu enteral beslenmeyi tölere etmesinin ardından poliklinik kontrolüne bağlanarak taburcu edildi.

BAŞLANGIÇ VE GELİŞİM SÜRECİNDE LAPAROSkopİ DENEYİMLERİMİZ

N Çevik, M Demirtaş, F Akbıyık, T Tiryaki

SB Dışkapı Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Cerrahisi Kliniği, Ankara

Bir çok erişkin cerrahi operasyonunda altın standart olarak kabul edilen laparoskopik girişimler çocuk cerrahisi pratiğinde de hızla yaygınlaşmaktadır. Bu çalışmada laparoskopik olarak kliniğimizde yapılan operasyonlar; hazırlık, eğitim, klinik öğrenme ve hasta izlemi süreci konularında tartışılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Hasta kayıtları 2006-2007 ve 2008-2009 tarihleri üzerinden iki grup halinde geriye dönük olarak irdelenmiş, hastaların yaşı, tanıları, operasyona hazırlık süresi ve operasyon süreleri karşılaştırılmıştır.

Ekim 2006-Ekim 2007 tarihleri arasında, 86 hasta, ikinci grupta Haziran 2008-Haziran 2009 tarihleri arasında ise toplam 74 hasta laparoskopik yöntemlerle opere edilmiştir.

Hastaların yaşları ve operasyon tanıları benzerdir.

Bulgular ve Sonuç: Başlangıçta 35 dakika olan operasyona hazırlık süresi, birinci yılın sonunda 10 dakikaya (ortalama 8,5 dakika) azalmıştır. İkinci grupta ise aynı süre ortalama 4,5 dakikaya azalmıştır. Operatif girişimlere başlamadan önce, tüm cerrahi ekip sistem eğitimi almış ve training box'larda kamera ve enstrüman kullanımı çalışmaları, servis hemşireleri ise laparoskopı yapılan hastaların izlemi konusunda eğitim çalışmaları yapmıştır. Laparoskopik işlemlerin daha az invazif oluşu, hastaların servis yatis süresini, paranteral mayı gereksinimi ve izlem süresini, pansuman gereksinimini ve enfeksiyon riskini düşürmekte, bu durum da izlem kolaylığı sağlamaktadır.

Bu veriler, laparoskopik girişimlerin cerrahi ekip bütünlüğü içinde yeterli temel ve eğitim çalışmalarını yerine getirerek güvenle ve hızlı bir biçimde uygulanabileceğini göstermektedir.

* * *

LAPAROSCOPIC EXPERIENCE IN BEGINNING AND PROGRESS

N Çevik, M Demirtaş, F Akbıyık, T Tiryaki

*SB Dışkapı Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Çocuk Cerrahisi Kliniği, Ankara, Turkey*

In adult surgery, laparoscopic procedures are accepted as gold standart for many operations. In pediatric surgery, it is growing up already. In this study, our clinical experince in laparoscopic procedures was dissussed about preparation, education clinical lerarning and follow up.

MİNİMAL İNVAZİV PEKTUS EKSKAVATUM ONARIMI: NUSS AMELİYATI

B Şahiner, G Hakgüder

Dokuz Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, İzmir

Kunduracı göğüs olarak da bilinen pectus excavatum (PE) deformitesinde sternum ve alt kıkırdak kostalar içe çökük şekilde gelişmiştir. Hastalar PE düzeltici ameliyatını kozmetik nedenlerle veya deformitenin oluşturduğu psikolojik sorunlardan dolayı olmaktadır.

PE onarımının klasik ameliyatı 1949 yılında tarif edilen Ravitch yöntemdir. Bu yönteme alternatif olarak alternatif olarak 1998 yılında Dr. Nuss tarafından minimal invaziv bir ameliyat yöntemi tarif edilmiştir. "Nuss Ameliyatı"nda deformite göğüs kafesi içine sternumun altına çelik destek çubuğu yerleştirilerek düzeltilmektedir.

2002 yılından beri kliniğimiz tarafından yaklaşık 50 hastaya Nuss ameliyatı uygulanmıştır. Ameliyat, kıkırdak rezeksiyonu ve osteotomilere gerek kalmadan, torakoskopi eşliğinde, minimal invaziv olarak çelik destek çubuğuğun göğüs kafesine yerleştirilmesidir.

Hasta supin yatar pozisyonda, baticonla saha temizliği yapılarak steril yeşillerle örtülür. Bilateral ön aksiller hat ile posterior aksiller hat arasındaki mesafeden transvers insizyonlar yapılır, cilt altı dokular koter ile geçilerek kotlara ulaşılır. Orta aksiller hat düzeyinden 5 mm'lik metal port ve 5 mm'lik 30° optik, sağ krater kenarından 2 numara vicryl bağlanmış introducer girilir. Introducer sol taraftan thoracoskopi eşliğinde retrosternal alandan karşılanır ve kılavuz sütür alınarak geri çıkarılır. Thoracoskopi sonlandırılır. Kılavuz ip yardımıyla 2 adet naylon tape retrosternal alandan geçirilir. Önceden şekil verilmiş ve steril edilmiş olan çelik bar kılavuz tape yardımıyla soldan sağa doğru retrosternal alandan karşıya, uçları yukarı bakar pozisyonda geçirilir. Her iki uca tespit ayakları takılarak kaudalda kraniale doğru çevrilir ve deformitenin düzeldiği gözlenir. Sabitleyiciler tel dikiş ile tespit edilir. Her iki ayak, kas fasyasına üç noktadan tespit edilir. İnsiyon kapatılmadan önce çubuğuun toraksa girdiği krater kenarlarından birer kateter gönderilir ve kapalı su altı drenajına alınarak pnömotoraks boşaltılır.

Ameliyat thoracoskopi ve implant cerrahisi olduğundan hazırlık, sterilizasyonun sağlanması ve sürdürülmesi önem arz etmektedir. Kliniğimizde uygulanan bu ameliyatın hemşirelik hazırlığı ve ameliyat uygulamasını sizlerle paylaşmak istedik.

* * *

MİNİMAL İNVASİVE PECTUS EXCAVATUM REPAIR: NUSS PROCEDURE

B Şahiner, G Hakgüder

Dokuz Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, İzmir

In pectus excavatum (PE) deformity, known also as funnel chest, the sternum and the lower costal cartilages are developed posteriorly depressed. Patients usually undergo surgical correction for cosmetic and psychosocial reasons.

Ravitch procedure is the classical repair of PE which has been described in 1949. A minimally invasive PE repair technique was described as an alternative to standart "Ravitch" technique by Dr Nuss in 1998. In "Nuss procedure", the PE deformity is corrected by placing a support bar under the sternum.

Since 2002, approximately 50 patients had undergone Nuss procedure in our department. In Nuss procedure, the support bar is placed inside the thorax minimally invasive way with thoracoscopy without any cartilage resections and osteotomies.

In supine position the patient is prepared with povidon iodine and covered with sterile sheets. Between midaxillar and posterior axillar space, bilateral transverse incisions are done and ribs are reached. A 5 mm metal port and a 30°, 5 mm scope is placed at the midaxillar level and an introducer with a 2 vicryl suture tied is introduced on the right edge of the deformity crater. From the left side, under thoracoscopy the introducer is visualized and the vicryl suture is caught and taken outside while the introducer is withdrawn. The scope is also withdrawn. 2 nylon tapes are tied to the vicryl suture and pulled through the retrosternal area. The support bar which was bended and sterilized beforehand is inserted with the guidance of the nylon tape, the tips of the bar facing up. The bar is turned 180° from caudal to cranial axis, correcting the deformity. The stabilizers were fixed to the bar with wire suture and then sutured to the muscle facia in three points with vicryl sutures. The air is removed with the catheters inserted near the bar.

Since Nuss procedure consists of thoracoscopy and implantation surgery, preoperative preparations, obtaining and maintaining the sterilization is very important. We herein want to share both the preoperative preparation of Nuss procedure and the procedure with you.

ÇOCUĞU HASTANEDEKİ İŞLEMLERE HAZIRLAMADA TERAPÖTİK OYUNUN ROLÜ

U Yılmaz

İnönü Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Malatya

Hastalık ve hastaneye yatma hangi yaşıta olursa olsun çocuğun gelişimine olumsuz etki eden, onu korkutan, rahatsız eden hoş olmayan deneyimleri içerir. Hastanede yatan çocukların genellikle, ebeveyn ayrılığı, kontrol kaybı, bilinmeyen korkusu, fiziksel yönden zarar görme ve ameliyat olma gibi durumlar nedeniyle çeşitli derecelerde anksiyete yaşarlar. Bu tepkiler çocuğun yaşı, bilişsel gelişimi, önceki deneyimleri, hastaneye yatmaya hazırlanma, hastalığın süresi, hastalığın algılanması, ebeveynlerin anksiyete düzeyleri, çocuğun ve ailenin baş etme becerileri gibi durumlardan etkilenir.

Hastalık ve hastaneye yatmanın yol açtığı travmayı azaltmak çocuğun tanrı ya da işlemelere ilişkin duygularını ve yanlış anlamalarını değerlendirmek, ameliyat öncesi, sırası ve sonrası gibi stres ve anksiyete yaratan durumlarda çocuğun olumlu baş etme yöntemleri geliştirmesine yardımcı olan pek çok farklı tamamlayıcı yöntem bulunmaktadır. Terapötik oyuncu bu yöntemlerden birisidir.

Terapötik oyuncu çocuğun benliğini rahatsız eden travmatik olaylarla ilgili deneyim ve korkularını oyuncaya aktararak, probleme başetme ve uyum sağlama becerisi geliştirmesine yardımcı olur. Bu deneyimlerden birisi de çocuğu operasyona hazırlanmasıdır. Çocuk oyuncuyla ameliyat öncesi yeni, ağrılı ya da yoğun prosedürü öğrenme fırsatı bularak ankiyetesini azaltır ve baş etme becerisini geliştirir. Preoperatif hazırlık programlarında teropatik oyuncu aktiviteleri kullanılması çocuğu ve ailenin anksiyetesini azaltır, uyumunu kolaylaştırır. Teropatik oyundaki oyuncaklar çocuğun oyundaki aletlere benzerler. Bunlar hayvan modelleri, anatomik oyuncaklar, kuklalar, medikal ekipmanla ilgili oyuncak ya da gerçek ekipmanlardır. Çocuk hemşiresi çocuğun preoperatif hazırlık aşamasında ve diğer invaziv işlemler süresince çocukların işleme uyumu ve baş etme becerilerini artırmak için oyuncu iyi bir araç olarak kullanabilme becerisine sahip olmalıdır.

THE ROLE OF THERAPEUTIC PLAY IN PREPARING CHILDREN FOR BEING UNDER TREATMENT IN HOSPITAL

U Yılmaz

İnönü Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Malatya

YENİDOĞAN VE YENİDOĞAN CERRAHİSİNDE YATAN BEBEKLERİN ANNELERİİN ANNE SÜTÜNÜ SAKLAMA KOŞULLARI HAKKINDAKİ BİLGİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ş Dinçer, M Yurtçu, TK Şahin, T Çileli, H Çalış

Selçuk Üniversitesi Meram Tip Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, Konya

Amaç: Yeni doğan cerrahisi ve yeni doğan yoğun bakım (YB) ünitesine yatan, bir süre ağızdan beslenemeyen bebeklerin annelerinin, anne sütü ve anne sütünü saklama koşulları hakkında bilgilerinin değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmayı örneklemi, Şubat-Temmuz 2009 tarihleri arasında hastanemiz yeni doğan, çocuk cerrahisi yeni doğan YB ve doğum evi yeni doğan YB ünitesinde takip edilen ve çocuk cerrahisinde ameliyat olup poliklinik kontrolüne gelen 0-3 yaş grubu çocuk anneleri oluşturmuştur. Veriler (1-39) sorudan oluşan anket formu ile yüz yüze görüşüerek toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS for Windows 13.0 ile yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, verilerin karşılaştırılmasında Chi kare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Anket uygulanan 100 annenin yaşı ortalaması 27.46 ± 6.76 olup, % 56'sı ilkokul mezunu idi. Ağız sütünün yarısını bitenlerin oranı % 89, bebeklerini emziremedikleri sürede ağız sütünü bebeğine vermek için saklayan annelerin oranı ise, % 59'du. Anne sütünü saklama koşulları hakkında bilgi verildi diyenlerin oranı % 59'du. Sağlık ekibi üyeleri arasında en fazla bilgi veren grup % 31 oranıyla kadın doğum hemşireleri idi. Ancak, anne sütünün saklanması koşullarıyla ilgili sorulara doğru yanıt verme oranları; oda ısısında % 23, buzdolabında % 13, buzluğa % 15, derin dondurucuda % 34 idi. Oda ısısına gelen sütün ideal kullanma süresini bilmeyenlerin oranı % 62 idi. Annelerin eğitim düzeyi ve süt saklama koşulları hakkında bilgileri karşılaştırıldığında, doğru yanıt verme oranının eğitim düzeyi ile arttığı görüldü.

Sonuçlar: Annelerin ağız sütünün önemini bilmelerine ve bilgilendirilmelerine rağmen anne sütünün saklanması ve kullanımına ait bilgi yüzdelarının istenilenin altında olduğu görüldü. Bu sonuç, doğum sonrası eğitimlerde lohusalığın fizyolojik ve psikolojik etkilerden dolayı, annelerin dikkatlerinin dağıtık olduğunu ve yeterli algılayamadıklarını düşündürdü. Yenidoğan cerrahisi hemşireleri kliniklerindeki eğitimlerle bebeklerin anne sütünden daha fazla faydalanamasına önemli katkı sağlayabilir.

* * *

EVALUATION OF KNOWLEDGES OF THE MOTHERS, WHOSE BABIES HOSPITALISED IN NEWBORN AND NEWBORN SURGERY DEPARTMENTS, ON HUMAN BREAST MILK STORAGE CONDITIONS

Ş Dinçer, M Yurtçu, TK Şahin, T Çileli, H Çalış

Selçuk Üniversitesi Meram Tip Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, Konya

Purpose: To evaluate knowledges of mothers, whose babies hospitalised in newborn surgery, intensive care units, and can not be fed orally, on human breast milk (HBM) and its storage conditions.

Materials and Methods: The data were based on knowledge of mothers whose 0 to 3 aged children hospitalised in newborn, pediatric surgery, and Birth House Newborn Intensive Care Units. This study was performed between February 2009 and July 2009. The data were collected by questionnaire interviewing with the children families (face to face). In all computations, SPSS (version 13.0) was used. The data were analyzed by Chi-square test.

Results: The mean age of mothers on whom the questionnaire applied was 27.46 ± 6.76 years and 56% of them graduated from primary school. The rate of the mothers, who know benefits of colostrum, was 89% and the rate of the mothers, who perform colostrum storage to give colostrum to the babies, was 59%. The rate of the mothers, who had knowledge on HBM storage conditions, was 59%. The group, who teach most the mothers among the health equips, consisted of the nurses in the gynecology department with the rate of 31%. But, the rate of correct reply on HBM storage conditions were 23% in room temperature, 13% in refrigerator, 15% in freezing, 34% in deep-freezing. The rate of the mothers, who did not know the ideal usage duration of HBM, was 62%. The rate of correct reply had increased with education level when the knowledges on education level of the mothers and HBM storage conditions were compared.

Conclusion: The knowledge rates of the mothers on HBM storage and usage were below the wanted knowledge although the mothers know the importance of the colostrum and are taught on its importance. The agreement and understanding abilities of the mothers were insufficient in postbirth educations because of physiologic and psychologic effects. Newborn surgery nurses can help on usefulness of on HBM with the education in their department.

**ÇOCUK CERRAHİSİ YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE AĞRININ DEĞERLENDİRİLMESİ
VE YÖNETİMİ İÇİN KLINİK PROTOKOLLERİN GELİŞTİRİLMESİ**

OK Korel, Z Çiğdem

Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul

Yenidoğanlar cerrahi girişimler sonucu oluşan ağrıya karşı fizyolojik, davranışsal, hormonal ve metabolik tepkiler gösterirler. Araştırmalar bu tepkilerin yetişkinle yakın, hatta, yetişkinlerin cevabından daha yoğun olduğunu desteklemektedir. Ağrının azaltılması yenidoğana, fizyolojik dengesizliği, hormonal ve metabolik stresi azaltarak yardımcı olur. Ağrının tedavi edilmemesi sonucu kontrol edilemeyen stres hormonlarının salgılanması yenidoğana ağrının vereceği zararı artırabilir, yara iyileşmesini önleyebilir, enfeksiyona sebep olabilir, hastane de kahş süresini uzatır ve hatta ölümü sürükleyebilir.4 Bütün yenidoğanlar ağrıyi deneyimler ancak, yoğun bakım gerektiren preterm ya da hasta term yeni doğanlar (%8) daha ciddi ağrılar ile baş etmeye çalışmaktadır ve eğer tedavi edilmez ise ağrı bu hasta yeni doğanların normal büyümeye ve gelişmelerini engellemektedir.2 Bu bebekler bir gün içinde 5-15 arasında invaziv, ağrılı girişimler deneyimleyebilmektedirler.

Amerikan Pediatri Akademisi (AAP) ve Kanada Pediatri Cemiyeti tarafından hazırlanan Ağrı Yönetimi politika ve prosedürlerinin geliştirilerek yaygın bir şekilde kullanılması gerekliliği vurgulanmaktadır. Bununla birlikte halen, dünya çapında YYBÜ'de ağrı politikalarının istenilen düzeyde gelişme gösterildiği belirtilmektedir.

Yenidoğanda ağrı yönetimi politika ve prosedürleri; ağrının uygun değerlendirme, uygun tedavisini, bakım verenlerin bu konuda yeterli eğitimini ve ailenin bakımı dahil edilmesi konularını içermelidir. 1

Sağlık bakım kurumlarının politikalarının oluşturulması, ağrının değerlendirilmesinde, kaydının tutulmasında, tedaviye başlama ve devamında ilkeler gibi konularda standartlar sağlayacak, sağlık bakımını verenler de yenidoğan ağrı tedavisindeki son gelişmeler konusundaki eğitimleri ile hasta ve ailelerinin taleplerini karşılamada daha iyi bir donanuma sahip olacaklardır.4

Bu derlemede çocuk cerrahisi yenidoğan ünitelerinde ağrı yönetimi politikaları/ prosedürlerinden ayrıntılı şekilde bahsedilerek, benzer bir üitede geliştirilen ağrı yönetim protokolu örneği sunulacaktır.

* * *

DEVELOPMENT OF CLINICAL PROTOCOLS TO ASSESS AND MANAGE PAIN IN PEDIATRIC SURGERY NEONATAL INTENSIVE CARE UNIT'S

OK Korel, Z Çiğdem

Newborns response procedural pain by showing physiologic, behavioral, hormonal and metabolic reactions. Researches support that those responses are similarly and probably more intense than older children and adults.3. Relieving pain helps newborn by decreasing physiologic imbalance, hormonal and metabolic stress. Unchecked release of stress hormones by untreated pain may exacerbate injury, prevent wound healing, lead to infection, prolong hospitalization and even lead to death 4. All newborns experience pain, but preterm or ill term newborns that require intensive care (8%) are trying to deal with more serious pain and if not treated it effects newborn's regular growth and development 2.

Clinical Practice Guidelines and Standards in Pain Management, which prepared by The American Academy of Pediatrics (AAP) and Canadian Pediatric Society emphasizes the need for developing and using pain management policy and procedures in Neonatal Intensive Care Units.

Newborn Pain management policy and procedures should include: assessment of pain, proper treatment of pain, education of health care staff and including family in the care

Health care institution policies provide a standard that would include " minimum standard frequency of pain assessment, standardized method of documentation, guidelines for starting and escalating therapy". Also health care providers would be better equipped to handle the demands of families and patients by being educated the latest in neonatal pain therapies.

In this review, pain management policy and procedures in pediatric surgery neonatal intensive care units will be discussed in details and one neonatal pain management policy will be presented as a sample.

References:

1. Merenstein, G.B., Gardner, S.L. Handbook of Neonatal Intensive Care Fourth Edition, Mosby 173-194 1998
2. Moyer, J.E. (2001) Providing Cost-Effective Access to Adequate Pain Relief for Neonatal Intensive Care Unit (NICU) Patients. Erişim: 24.06.2009 <http://juns.nursing.arizona.edu/articles/Fall%202002/Moyer.htm>
3. Saniski, D. 2005. February 14. Neonatal Pain Relief Protocols in Their Infancy. Nurse Week Journal. Erişim: <http://www.nurseweek.com>
4. Urso, A.M. (2007). Kasım 5. The reality of neonatal pain and the resulting effects. Journal of Neonatal Nursing, 13, 236-238 Elsevier

**YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM SERVİSLERİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN TÜKENMİŞLİK
DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ**

A Yavuz*, Ç Emuce**, G Dereci*, A Özkan

Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Giriş ve Amaç: İş, insan yaşamında önemli bir yere sahip olan, bireye toplum için de belli bir rol, yer ve ekonomik yarar sağlayan, bireyin uyruk kaldığı sürenin büyük bir kısmını dolduran bir uğraş olarak tanımlanabilir. Tükenmişlik, kişinin özgün amacından uzaklaşması ve hizmet götürdüğü insanlarla artık gerçekten ilgilenememesi, fizik ve mental kaynakların tükenmesidir. Profesyonellerin özellikleri, çevresel koşullar, çalışma koşulları ve iç dinamiksel etkileşimin olmadığı ortamlar tükenmişlik sendromunun görülme sıklığını artırır (1,2,3,4). Bu çalışma, yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde çalışan hemşirelerin tükenmişlik düzeylerini belirlemek ve karşılaştırmak amacı ile tanımlayıcı ve analistik tipte planlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamız 13.05.2009-13.07.2009 tarihlerinde bir eğitim ve araştırma hastanesi yenidoğan yoğun bakım kliniklerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma evrenini, yenidoğan kliniklerinde çalışan toplam 107 hemşire, örneklem ise çalışmaya katılmaya gönüllü 60 hemşire oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak; sosyodemografik, iş koşulları saptamaya yönelik 25 sorudan oluşan anket formu ve Maslach ve Jackson tarafından 1981 yılında geliştirilen tükenmişlik Ölçeği kullanılmıştır. Türk toplumu için Cronbach Alfa değerleri 0.78, bizim çalışmamız içinse 0.73 olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Araştırımıya katılanların, %33,3'ünün 25-29 yaş arası, %68,7'sinin bayan, %50'sinin sağlık meslek lisesi çıkışlı, %41,7'sinin birimlerinde 2 yıldır, %45'inin nöbet usulü çalıştığı, %83,3'ünün mesleğini severek yaptığı, %56,7'sinin çalışma ortamından memnun olduğu, %60'unın ortalama 6-10 arası hasta baktığı, %41,7'sinin çalışma koşullarının ağır olmasından dolayı kaygılandığı belirlenmiştir.

Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde, katılımcıların %71,3'ünün tükenme sendromu içinde olduğu belirlenmiştir. Duygusal Tükenme ($X: 26,86$ SS: 6.42), Duyarsızlaşma ($X: 9,6$ SS: 3.3), Düşük Kişilik Gelişimi ($X: 28,26$ SS: 4.84), Toplam puan ortalaması ise ($X: 65,06$ SS: 8.44) olarak bulunmuştur.

Demografik özelliklerle işe yönelik özellikler arasında ilişki incelendiğinde ise; erkek olmanın mesleği severek yapma oranını artırdığı ($p: 0.015$), birim yöneticilerinden memnun olma ve çalışma saatlerinden memnun olanın çalışma ortamı memnuniyetini artırdığı ($p: 0.02$; $p: 0.00$) saptanmıştır.

Sonuç: Tükenmişliğin iş verimini etkileyen ve düşüren en önemli etkenlerden olduğu önemli bir gerçekktir. Bu nedenle kurumların ünite özelliklerine göre tükenmiş sendromunu artıran özellikleri belirleyerek gerekli düzenlemeleri yapması çalışan memnuniyet ve verimliliğini artırmada esastır.

* * *

**DETERMINING THE LEVEL OF EXHAUSTION OF THE NURSES WHO WORK AT THE INFANT
SERVICES**

A Yavuz*, Ç Emuce**

Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Introduction and Objective: Work can be defined as a task which has a crucial place in human life and fills a great deal of the time through which one is awake, thus providing one with certain status and income. Exhaustion is drifting away from the original goal one is set for and not being able to take care of the people one is supposed to serve, therefore ending in a total consumption of physical and mental resources. Those work settings in which there is no professionalism and which do not have appropriate working conditions along with an interaction of work place dynamics tend to increase the probability of exhaustion syndrome.

This is a descriptive and analytic study planned to determine the exhaustion level of the nurses who work at the intensive care units of infant services.

1999-2007 YILLARI ARASINDA SOLUNUM YOLLARI VEYA GASTROINTESTINAL SİSTEMDE
YABANCI CISİM BULUNMASI NEDENİYLE İZLENEN YENİDOĞAN VE İNFANT HASTALARIN
RETROSPEKTİF OLARAK İNCELENMESİ

G Ay Türker, Ç Toprak, Z Ramazanoğlu, G Konur

Hacettepe

Amaç: Solunum yolları veya gastrointestinal sistemde yabancı cisim bulunması nedeniyle yenidogan cerrahi servisine yatan olguların özelliklerini değerlendirmek, ebeveynlerin bu sık karşılaşılan ev kazalarına dikkatlerini çekmek ve konunun önemini vurgulamaktır.

Gereç ve Yöntem: 1999-2007 yılları arasında solunum yolları ve gastrointestinal sistemde yabancı cisim nedeniyle hastaneye yatırılan olguların tıbbi ve hemşirelik kayıtlarının retrospektif olarak incelenmesi ile yapılmıştır. Kayıtlar; oluşturulan veri formu doğrultusunda yaş, cinsiyet, yabancı cismin türü, evde yapılan girişimler, anne-nin yaşı, çocuk sayısı dikkate alınarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Toplam 143 olgu olup erkek kız oranı 1,4'tür. %11,8'i 0-6 ay, %88,1'i 7-12 ay arasındadır. Annelerin %9,7'si 18 yaş altında, %48,9'u 18-25 yaş arasında, %27,9'u 25 yaş üstünde olup %13,2'sinin yaşları bilinmemektedir. Olguların %16,7'si tek, %57,3'ü iki, %25,8'i üç kardeş ve üstündedir. %36,3'ü aspirasyon olduğu gün hastaneye başvurmuş; %10,4'üne evde müdahale edilmiştir. En sık aspire edilen yabancı cisimler %46 kuruyemiş, %20 taneli yemek, %14 oyuncak parçası, %11 çengelli iğne olduğu saptanmıştır. Hastaneye başvuran 143 olgunun 131'inde solunum yollarında, 12'sinde gastrointestinal sistemde yabancı cisim olduğu düşünülmüştür. Bronkoskopisi yapılan 131 olgunun 10'unda yabancı cisim saptanmamıştır. 9 hastada ösefagoskopi ile çıkarılmıştır. 3 olguda laparotomi gerekmistiştir.

Sonuç ve Öneri: Yabancı cisim aspirasyonu ve yutma 0-1 yaşta sıkılıkla görülen hayatı tehlikesi olan, acil girişim gerektiren ve önlenebilen klinik bir tablodur. Çocukların motor hareketlerini kazanmaya başladıkları 7-12 aylık dönemde yabancı cisim aspirasyonu ve yutma yönünden risk altında oldukları belirlenmiştir. Sağlığı koruma ve geliştirmede önemli rolleri olan hemşireler ebeveynlere; çocukların 0-1 yaş dönem özellikleri, bu dönemde karşılaşılan kazalar, oyuncak seçimi, ek besine başlama ilkeleri, ilkyardım uygulamalarının önleyiciliği, geleneksel uygulamaların (nazarlık takma) kazalara neden olabileceği konularında bilgi vermelidir.

* * *

A RETROSPECTIVE EVALUATION OF NEWBORN AND INFANTS WHO ADMITTED WITH FOREIGN BODY IN AIRWAY OR GASTROINTESTINAL TRACT BETWEEN 1999-2007

G Ay Türker, Ç Toprak, Z Ramazanoğlu, G Konur

Hacettepe

Aim: Clinical properties were determined through a retrospective evaluation of newborn and infants who admitted with either foreign body aspiration or ingestion to draw attentions on the subject.

Materials and Methods: Newborn and infants hospitalized because of foreign body ingestion or aspiration between 1999-2007 were retrospectively evaluated. Cases were evaluated for age, sex, type of foreign body, manipulations at home, age of mothers, number of children.

Results: 143 patients were hospitalized with a male/female ratio of 1,4. 131 patients were suspected to have foreign body in airways and 12 patients to have in gastrointestinal tract. Bronchoscopy was performed in 131 patients and revealed absence of foreign body in 10 of them. 9 of gastrointestinal foreign bodies were removed through esophagoscopy, while 3 required laparotomy.

Conclusions: Infants between 7-12 months of age are under risk of foreign body aspiration or ingestion. Families should be warned for this risk since this is a preventable situation.

HASTA GÜVENLİĞİ ve ÇOCUK HASTALARIN AMELİYATHANE SÜRECİ

D Karaç, G Mutlu, H Toruk

Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri

Ameliyathane süreçleri hasta güvenliği açısından ayrı bir öneme sahiptir. Hastanın düşmesi, yanlış hasta, yanlış taraf, yanlış seviye cerrahisi gibi uygun olmayan cerrahi girişimler, cihaz bağlantılı olaylar, enfeksiyon riski oluşturabilecek uygulamalar, alınan doku örneklerinin uygun olmayan kayıt ve muhafazası durumları hasta güvenliğini tehdit etmektedir.

Birçok tecrübe sonucunda, bu riskleri ortadan kaldırmak amacıyla çeşitli uygulama protokollerini geliştirilmiştir. Bu amaçla hastanemizde JCI hasta güvenliği standartları benimsenmiştir.

Kurumun hasta güvenliği konusunda politika ve bildirim mekanizması bulunmakta, ameliyat olacak her hastadan “bilgilendirilmiş onam”ı alınmakta ve hasta, taraf/seviye doğrulama (time-out) uygulaması yapılarak kayıt altına alınmaktadır.

Belirlenen protokollere tüm ilgililerin kesinlikle uyması ile hasta güvenliğini riskli bir duruma getirebilecek halere önlenebilir.

* * *

OPERATING THEATRE PROCESSES IN THE PERSPECTIVE OF PATIENT SECURITY

D Karaç, G Mutlu, H Toruk

Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri

Processes in the operating theatre have a special importance about patient security. Different problems such as patient falling down, wrong level surgery or wrong side surgery, equipment related events, faulty practices which increase surgical infection risk, inappropriate preservation and documentation of tissue samples threaten patient security.

Different protocols were developed to eradicate these problems. In our hospital JCI patient security standards were adopted to provide patient security.

Our institute has a serious policy and informing mechanism of patient security. Informed consent of every patient along with side/level confirmation forms are taken and recorded.

Strict compliance to the protocols will prevent the conditions which will risk patient security.

RESÜSİTE ETMEYİN TALİMATLARI

F Eti Aslan, ÖK Korel

*Acıbadem Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
Maltepe Üniversitesi, Hemşirelik Yüksekokulu*

Cerrahi son başvurulan tedavi şekli olmaktan çıkalı neredeyse bir asır oldu. Bugün ilk düşünülen tedavi seçenekleri olmasına karşın, hasta güvenliğini en fazla tehdit eden uygulamaları da içermektedir. Bu nedenle aydınlatılmış onam alınması cerrahi yolla tedavi edilecek hastaların bakımının önemli bir parçasıdır. Ancak çocukların bu onam aile bireylerinden alınmakla birlikte, onamın kapsamı tartışma konusudur. Çünkü terminal hastalık olan ya da ileri derecede özürlü çocukların ebeveynleri sıkılıkla çocuğun hastalığının bir sonucu olarak oluşan cardiopulmoner arresti döndürmek için girişimde bulunulmalı mı sorusu / kararı ile karşı karşıya kalırlar. Resüsîte Etmeyin Talimatları (RET) cardiopulmoner arrestin ölmeye sürecinin bir sonucu olarak spontan olarak gelişeceği varsayımlı ile yazılmasına karşın, bu süreç içerisinde hasta çocuğa cerrahi girişimde bulunma zorunluluğu ortaya çıkmış ise önemli etik ikilemler gündeme gelir.

Bu makalede RET nedir? Ne zaman gündeme gelir? Etik ikilemler nasıl ortadan kaldırılabilir/azaltılabilir? Sorularına yanıt aranacaktır.

* * *

DO- NOT- RESUSCITATE ORDERS

F Eti Aslan, ÖK Korel

*Acıbadem Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
Maltepe Üniversitesi, Hemşirelik Yüksekokulu*

For centuries surgery was the last treatment option that comes in to mind. Although it is one of the first options nowadays, it includes interventions that threaten the patient safety the most. For this reason, informed consent is an important part of the care of the patients who will have a surgery. As for children, parents or surrogates will sign the informed consent, but its scope is still controversial. Because, terminally ill or seriously disabled children's parents often encounter with the question of what should be done when cardiopulmonary arrest occurred as a result of child's disease. Although DNR orders written under the assumption of that cardiopulmonary arrest will spontaneously occur as a result of dying process, when necessary surgery and anesthesia is inevitable significant dilemmas comes in to question.

The purpose of this article is to seek answers for the questions what is DNR? When it becomes an issue, how can we resolve/reduce ethic dilemmas?

GASTROSTOMİ TÜPÜ İLE DÜĞME GASTROSTOMİNİN BAKIM KOLAYLIĞI AÇISINDAN
KARŞILAŞTIRILMASI

R Özgen, S Yazıcıoğlu, H Bingöl, M Türker, G Şeydaoglu, SH İskit

Çukurova Üniversitesi Tip Fakültesi Çocuk Cerrahisi ve Biyoistatistik Anabilim Dalları, Adana

Amaç: Alışlagelmiş gastrostomi tüpleri ile gastrostomi bakımı esnasında değişik sorunlar yaşanabilemektedir. Bu çalışmanın amacı kliniğimizde yeni kullanılmaya başlanan düğme gastrostominin alışlagelmiş tüp gastrostomi ile, bakım sorunları ve ebeveyn memnuniyeti yönlerinden karşılaştırılmasıdır.

Gereç ve Yöntem: Temmuz 2008-Haziran 2009 tarihleri arasında kliniğimizde korozif özofagus darlığı nedeni ile tedavi görmekte olan gastrostomili olguların dosyaları komplikasyonlar (ciltte hiperemi, ülserasyon, yara veya besin sızıntısı, granülasyon dokusu gelişimi, hareket kısıtlılığı) ve bakım sorunları açısından geriye dönük olarak incelendi. Daha sonra tüp gastrostomiler düğme gastrostomi ile değiştirildi. Değişimden üç ay sonra tüp ve düğme gastrostomilerin karşılaştırılması amacıyla, bakım kolaylığı ve ebeveyn memnuniyetine yönelik anket çalışması yapıldı. Ayrıca düğme gastrostomi uygulaması sonrası bakımla ilgili özellikler kaydedildi.

Bulgular: Ortalama yaşı 8.6 ± 2.9 olan 9'u kız 6'sı erkek toplam 15 hasta çalışmaya dahil edildi. Olgularda tüp gastrostomi kullanım süresi ortalama 40.6 ± 16.8 aydı ve olguların tümünde bu süre içerisinde en az bir komplikasyon kaydedilmişti. Gastrostomi tüpü etrafına pansuman yapılması, besin sızıntısının engellenmesi ve sık tüp değişimi ebeveynlerin en sık belirttikleri bakım sorunlarıydı. Hareket kısıtlılığı tüm olgularda ortak sorun olarak saptandı. Düğme gastrostomi uygulaması sonrası hastalar ortalama 6 ± 3.3 ay izlendiler ve bu süre içerisinde sadece bir olguda tüp etrafından yara sızıntısı gözlandı, hareket kısıtlılığı hiçbir olguda gözlenmedi. Anket sonuçlarının istatistiksel değerlendirme içinde tüm kriterler açısından düğme gastrostomi uygulaması ailelerden belirgin olarak daha yüksek memnuniyet skorları alırken (18.7 ye karşı 55.1 , $p < 0.001$) yara sızıntısı, kötü koku bunlar arasında en çok öne çıktı. Tüp gastrostominin yıllık maliyeti 143 TL, düğme gastrostominin de 141 TL idi.

Sonuç: Gastrostomi bakımında düğme gastrostomi sistemi alışlagelmiş tüp gastrostomi sisteminden bakım kolaylığı, ebeveyn memnuniyeti açısından üstündür ve maliyet açısından bu iki sistem karşılaştırılabilir bulunmuştur.

* * *

COMPARISON OF TWO DIFFERENT GASTROSTOMY DEVICES

R Özgen, S Yazıcıoğlu, H Bingöl, M Türker, G Şeydaoglu, SH İskit

Department of Pediatric Surgery, Çukurova University School of Medicine, Adana, Turkey

Aim: Comparison of conventional gastrostomy tubes and button devices regarding gastrostomy site care and family satisfaction.

Material and Methods: Between July 2008 and June 2009 15 gastrostomized children with the mean age of 8.6 years were included. Their clinical records were investigated and a questionnaire was sent out to their families to measure their satisfaction. Mean duration of conventional gastrostomy tubes on children was 40.6 months and at least one complication for each of the cases was recorded in this period. Gastrostomy site dressing, leakage and frequency of tube replacement were the most frequently mentioned complaints by the families. Body movement limitation was mentioned by all of the families. Mean duration of button devices on children was 6 months and a complication was observed in only one of the cases. Total satisfaction records of the families for conventional tubes and button devices were 18.7 and 55.1 respectively ($p < 0.001$).

Conclusion: Button device was found to be superior to conventional gastrostomy tubes regarding easy care of gastrostomy site and family satisfaction.

YAKICI MADDE İÇİMİ İLE BAŞVURAN OLGULARIN DEMOGRAFİK VE KLİNİK ÖZELLİKLERİ

R Özgen, S Yazıcıoğlu, G Güler, H Bingöl, Z Özçelik, SH İskit

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, Adana

Amaç: Korozif madde içimi öyküsü ile kliniğimize başvuran çocuk olguların klinik ve demografik özelliklerinin geriye dönük olarak incelenmesidir.

Hastalar ve Yöntem: Ocak 2003-Aralık 2008 tarihleri arasında kliniğimize korozif madde içimi nedeniyle başvuran olgulara ait dosyalar incelenerek; yaş, cinsiyet, yaşanılan bölge, sosyoekonomik durum, başvuru zamanı, içilen madde ile ilgili özellikler, içilen miktar, semptomlar, fizik muayene bulguları, tanı ve tedavi işlemleri kaydedilmiştir.

Bulgular: Son altı yılda korozif madde içimi nedeniyle toplam 117 çocuk başvurmuştur. Ortalama yaşı $4,2 \pm 2,8$ yıl olup %59'u erkek %41'i kızdır. Olguların gelir düzeyi ortalaması 600 (150-10000) TL'dir. İçilen maddenin %61,4'ünün asit, %87,2'sinin markasız, %96'sının sıvı, %73,5'inin kapaklı şişede olduğu ve %82,9 olguda yaranmanın evde meydana geldiği saptanmıştır. Olguların % 67,5'i ilk beş gün içerisinde başvurmuş, bunların %57'sine endoskop yapılmış ve endoskop yapılanların % 31,6'sında yanık saptanmıştır. İlk beş gün içerisinde kliniğimize başvuran 79 olgunun 20'sinde darlık gelişmiştir. Geç başvurular ile birlikte darlık saptanan toplam 55 olguya dilatasyon tedavisi başlanmış olup bunların 35'inde (%63,6) tedavi başarı ile sonuçlanırken, 3 olguda kolon interpozisyonu gerekmistiştir. 17 olgunun tedavisi ise devam etmektedir.

Sonuç: Olgularımızda saptanan veriler, markasız satılan, genellikle sıvı ev temizleyicilerinin, özellikle 4 yaş altındaki çocukların ciddi risk yarattığını ve bu tip yaralanmalara engel olmak için kapak güvenliğinin çocukların açamayacağı şekilde sağlanması gerektiğini düşündürmektedir. Şehirde yaşayan ve gelir düzeyi düşük ailelerin çocuklarında yaralanma riski daha yüksek bulunmuştur.

* * *

DEMOGRAPHIC AND CLINICAL FEATURES OF CORROSIVE MATERIAL INGESTED CHILDREN

R Özgen, S Yazıcıoğlu, G Güler, H Bingöl, Z Özçelik, SH İskit

Department of Pediatric Surgery, Çukurova University School of Medicine, Adana, Turkey

Aim: We aimed to evaluate our cases with history of caustic substance ingestion, retrospectively.

Material and Methods: Clinical data of patients who admitted between January 2003 and December 2008 were noted.

Results: There were 117 cases with history of ingestion of caustic material. 59 % were males and their mean age was 4.2 ± 2.8 . Monthly mean income of their families was 600 Turkish Liras. 61% of cases ingested acid materials, 87% no name materials with no cap. Seventy nine of the cases (%67) admitted within the 5 days after ingestion and esophageal stricture was developed in 20 of them. Total number of cases with esophageal stricture was 55 with delayed admissions. Dilatation was successful in 35 (%64) of cases.

Conclusion: The incidence of accidents caused by the ingestion of caustic substances can only be reduced by broad-based preventive strategies, including enforcement of safe manufacturing practices and the containers for caustic household products should be cheap, small and childproof. Children of poor families have more risk to be a victim of such an accident.